

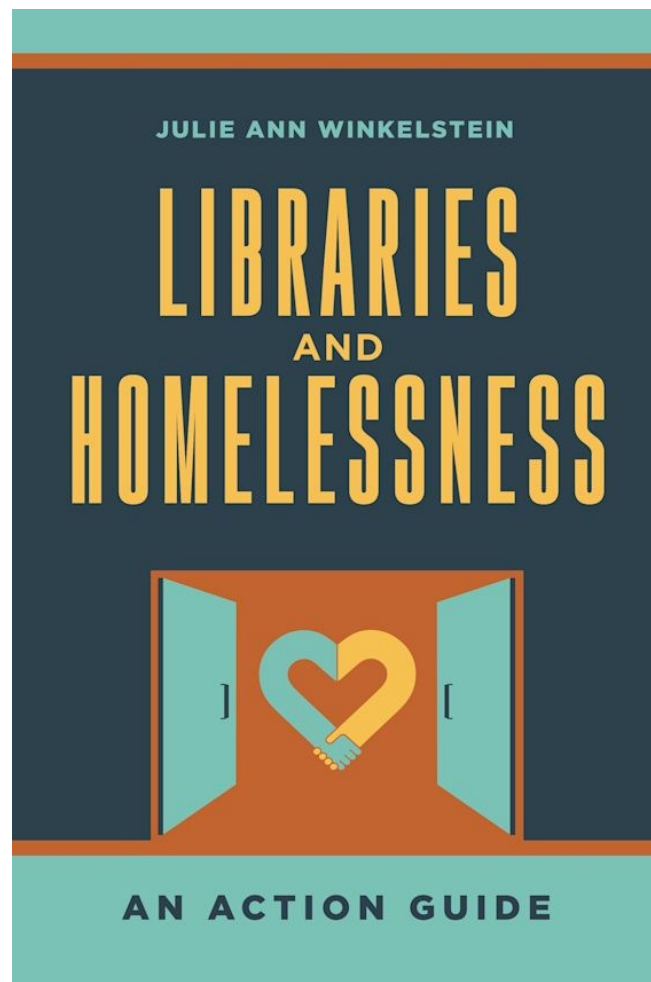
Sanja Bunić
Gradska knjižnica, Knjižnice grada Zagreba
sanja.bunic@kgz.hr

ISSN 1845-2434
[CC BY 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/)

**Libraries and homelessness : an action
guide / Julie Ann Winkelstein.
Santa Barbara : Libraries Unlimited, 2021.**

ISBN: 9781440862786

Prikaz

Naslovnica preuzeta s mrežne stranice [nakladnika](#)

Autorica knjige sveučilišna je profesorica, aktivistica i spisateljica. Dvadeset je godina radila u narodnoj knjižnici na različitim pozicijama i s različitim skupinama korisnika. Pri pisanju knjige koristila se izvorima informacija i iskustvima proizašlim iz rada knjižnica i različitih organizacija koje se bave problematikom beskućništva u Sjedinjenim Američkim Državama. Kao urednica *IFLA-inih smjernica za knjižnične usluge za osobe s iskustvom beskućništva*, dobro je upoznata i s međunarodnim iskustvima.

Ovu je knjigu pisala s ciljem da bude relevantan, primjenjiv i koristan izvor informacija knjižničarima u praksi, ali i onima koji podučavaju buduće knjižničare da razumiju ulogu knjižnica u skrbi za osobe s iskustvom beskućništva u zajednicama u kojima djeluju. Budući da je knjiga nastajala u vrijeme pandemije COVID-19, govori se i o utjecaju pandemije na produbljivanje socijalne nejednakosti, što je dovelo do porasta broja osoba s iskustvom beskućništva te o tome kako su knjižnice i u otežanim okolnostima pronalazile načine da zadovolje njihove potrebe.

Na 267 stranica popraćenih ilustracijama i sadržajno podijeljenih u šest poglavlja te u četrnaest dodataka na kraju knjige, može se iščitati autoričin pristup temeljen na suosjećanju prema društvenoj skupini o kojoj piše.

Prvo poglavlje pod nazivom *O iskustvu beskućništva* pruža uvid u društvenu pozadinu beskućništva, poželjnu terminologiju i osnovne statističke podatke o različitim podskupinama koje čine heterogenu populaciju osoba s iskustvom beskućništva: mladih bez pratnje uključujući one koji dolaze iz udomiteljske skrbi, studenata, pripadnika LGBTGQI+ skupina, obitelji s djecom, veterana, starijih osoba, osoba s invaliditetom, imigranata, bivših zatvorenika, osoba drugih rasa...

Radeći s ovim skupinama na različitim programima, važno je da djelatnici imaju pristup temeljen na informiranosti o traumi. Takav pristup razumije utjecaj traume, prepoznaje njezine znakove i simptome, kako kod korisnika, tako i kod djelatnika knjižnice te traži načine kako se oduprijeti retraumatizaciji.

U drugom poglavlju *Uloga knjižnica : nekad i sad* razmatra se uloga knjižnica u rješavanju problematike beskućništva u prošlosti i sadašnjosti, kao i izazovi s kojima se susreću knjižničari koji su se našli usred socijalnog problema koji nije riješen u društvu u cjelini. To često dovodi i do sekundarne traume / zamora suosjećanjem i sagorijevanja pa je važno znati vlastite granice i poznavati načine kako se s traumom nositi i prepoznati trenutak kada potražiti pomoć.

U poglavlju *Potrebe članova zajednice s iskustvom beskućništva* naveden je širok raspon potreba, od informacijskih do fizičkih i emocionalnih te primjeri što se može učiniti. Posebna je pozornost posvećena potrebama mladih bez pratnje koji su pripadnici

LGBTGQI+ skupina, jer su oni dodatno izloženi stigmatizaciji.

U sljedećem poglavlju *Kreiranje akcijskog plana* polazi se od koncepta razvoja zajednice temeljenog na procjeni, u kojem je fokus stavljen na snagu zajednice i odnose u njoj, a ne na nedostatke. Uz ovaj koncept često se veže i pojam mapiranja zajednice. Ali, kao što knjižnica treba napraviti procjenu zajednice, isto tako treba napraviti i samoprocjenu. Za samoprocjenu knjižnice autorica je detaljno razradila popis za provjeru, a za akcijski plan tablicu u kojoj su navedeni svi potrebni koraci za njegovu uspješnu provedbu.

U predzadnjem poglavlju *Partnerstvo, financiranje i edukacija djelatnika* mogu se pronaći ideje kako formirati partnerstva, gdje pronaći izvore financiranja i kako bi trebali izgledati edukacija i trening zaposlenika.

U zadnjem poglavlju *Tradicionalni i novi programi i usluge* navedeni su brojni primjeri dobre prakse uzimajući u obzir kratkoročne i dugoročne akcije jer je potrebno odlučiti koja je najbolja opcija za knjižnicu i zajednicu.

U četrnaest dodataka knjizi autorica je dala praktične i korisne predloške za provedbu pojedinih koraka akcijskog plana, a neki od njih jesu: *Istraživanje djelatnika knjižnice, Savjeti za pružatelje usluga u zajednici / socijalne radnike, Smjernice za odabir knjiga za mlade...*

Iako je knjiga temeljena na društvenoj situaciji i odnosu prema beskućništvu u Sjedinjenim Američkim Državama, svojim pristupom, brojnim primjerima dobre prakse i korisnim alatima, bit će vrijedan izvor informacija knjižničarima diljem svijeta u kreiranju akcijskih planova za knjižnične usluge ne samo za osobe s iskustvom beskućništva već i za ostale društvene skupine koje su u riziku od socijalne isključenosti.